

5.5 Weerstandsvermogen

Inventarisatie risico's

In 2019 zijn er met verschillende teams gesprekken over risico's en kansen binnen de werkprocessen en bedrijfsvoering van waterschap Vechtstromen gevoerd. Daarbij zijn ook de risico's vanuit crisisbeheersing meegenomen om een zo compleet mogelijk beeld te krijgen. Deze risico's zijn deels gekwantificeerd en financieel meegewogen. In 2019 is verder gewerkt aan risicobewustzijn binnen de teams. De samenhang met risicomanagement wordt vanaf 2020 meegenomen bij de verdere uitwerking van assetmanagement.

In het beleid rondom reserves en weerstandsvermogen is vastgelegd dat twee keer per bestuursperiode een risico-inventarisatie wordt uitgevoerd. In de volgende tabel zijn de voornaamste risico's voor waterschap Vechtstromen met de grootste financiële impact weergegeven (onderverdeeld naar de programma's Watersysteem, Waterketen en Besturen en Organiseren).

De geïnventariseerde risico's zijn bij deze jaarrekening gestegen met € 0,4 miljoen van € 7,0 miljoen naar € 7,4 miljoen. De grootste stijging doet zich hierbij voor binnen het programma Besturen en Organiseren als gevolg van de risico's die samenhangen met informatieveiligheid.

Coronacrisis

De eerste patiënten met het Coronavirus, hierna virus, zijn in december 2019 in China ziek geworden. In januari 2020 is het probleem pas echt bekend geworden en is in de maanden daarna de impact geleidelijk duidelijk geworden. Het virus is eerst lange tijd niet in Europa waargenomen. Sinds het virus in Nederland is, volgen we nauwgezet de maatregelen van het RIVM en het Rijk op, in maart is opgeschaald naar de alertfase als crisisbeheerorganisatie.

De huidige situatie rondom het virus is buitengewoon. Nederland heeft momenteel ingrijpende maatregelen genomen om de situatie te beheersen. Op 23 maart 2020 zijn de maatregelen afgekondigd door het Rijk verder aangescherpt. Daarnaast is het niet ondenkbaar dat deze maatregelen nog verder worden opgeschaald. De overheid heeft aangekondigd haar uiterste best te doen om ondernemers, personeelsleden en zzp-ers te helpen.

Door de coronacrisis zijn belastingplichtigen mogelijk minder of niet meer in staat aan hun verplichtingen te voldoen. Hierdoor lopen we het risico de dat opgelegde waterschapsbelasting niet volledig kan worden geïncasseerd en we genoodzaakt zullen zijn een deel van de vorderingen af te boeken. Voor (de begroting) 2021 kan het draagvlak worden aangepast dan wel worden gerekend met een hoger bedrag voor kwijtschelding, waardoor de impact voor dat jaar aanzienlijk zal afnemen.

Weerstandscapaciteit

De 'weerstandscapaciteit' omvat alle middelen en mogelijkheden waarover het waterschap beschikt om substantiële financiële tegenvallers af te dekken, zodra risico's werkelijkheid worden. Concreet betreft de weerstandscapaciteit van waterschap Vechtstromen de optelsom van de algemene reserve en de post onvoorzien. In dit jaarverslag is de weerstandscapaciteit bepaald op € 8,9 miljoen, bestaande uit:

- Algemene reserve € 8,1 miljoen.
- Onvoorzien € 0,8 miljoen.

Weerstandsvermogen

Het 'weerstandsvermogen' is het vermogen van het waterschap om (financiële) tegenvallers op te vangen zonder dat de continuïteit van het waterschap in gevaar komt. De paragraaf weerstandsvermogen in de begroting en het jaarverslag bevat een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, de eerder geïnventariseerde risico's, alsmede het beleid van het waterschap omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's. Het weerstandsvermogen is vanwege de hogere geïnventariseerde risico's lager dan begroot (van 1,25 naar 1,20). Dit past nog steeds binnen het bestuurlijk vastgestelde beleid van tussen de 1,0 en 1,4.

De 3 grootste geïnventariseerde risico's per programma (Bedragen in duizenden euro's)	Korte toelichting risico's	B 2019	JR 2019	Vershil
Programma Watersysteem		2.436	2.547	111
1. Geen of minder subsidie	Het verkrijgen van geen of minder subsidies waardoor overschrijdingen van projectkrediet(en)	560	560	0
2. Geen goed inzicht staat van onderhoud (uitval/beschadiging kunstwerk(en) watersysteem)	Onvoldoende inzicht herstel- en/of investeringskosten in assets, risico's van overstromingen of watertekort	400	400	0
3. Onjuist peilbeheer	Schade(vergoedingen) of herstelkosten als gevolg van vernatting/overstroming of juist verdroging van het beheergebied	250	250	0
Overig		1.226	1.337	111
Programma Waterketen		2.363	2.393	30
1. Uitval van procesautomatisering	Optimale processturing komt in gedrang met (grote) storingen in en stilstand van de zuiverings- en slibverwerkingsinstallaties tot gevolg	425	425	0
2. Onvoldoende inzicht in (technische) levensduur en staat van onderhoud van assets	Onnodig onderhoud aan en/of onnodige vervanging van assets met onnodige herstel- of vervangingskosten tot gevolg	350	350	0
3. Niet (volledig) geslaagde innovatieve projecten	Innovatieve projecten, die niet (volledig) geslaagd zijn, worden niet (volledig) terugverdiend	200	200	0
Overig		1.388	1.418	30
Programma Besturen en Organiseren		2.231	2.475	244
1. Hebben van datalekken	Datalekken kunnen leiden tot forse boetes	600	600	0
2. Continuïteitsrisico's door hackers of problemen met software	Geen toegang tot netwerk(systemen) of essentiële data door hacken van netwerk(systemen)	300	300	0
3. Onjuist inflatiepercentage	Financiële risico's door onjuist inflatiepercentage	200	200	0
Overig		1.131	1.375	244
Totaal		7.030	7.415	385